

POSTADRES Postbus 71170
1008 BD AMSTERDAM
KANTOORADRES Fred. Roeskestraat 100
1076 ED AMSTERDAM
TELEFOON +31 20 578 53 15
FAX +31 20 578 58 24
E-MAIL wendy.pronk@loyensloeff.com
INTERNET loyensloeff.com

Consultatiereactie herziening Wft

AAN Ministerie van Financiën
VAN Loyens & Loeff N.V.
DATUM 28 februari 2017

BETREFT Consultatie in het kader van de verkenning op de herziening Wet op het financieel toezicht

1 ALGEMEEN

Loyens & Loeff N.V. heeft kennisgenomen van het consultatiedocument Herziening van de Wft: verkenning van 22 november 2016. Wij maken graag gebruik van de mogelijkheid om de in het consultatiedocument gestelde vragen te beantwoorden. U treft onze inbreng op de vragen aan in paragraaf 2.

Deze reactie is voorbereid door de volgende personen die graag bereid en beschikbaar zijn om zo nodig de commentaarpunten nader toe te lichten:

Naam / Expertise	Telefoonnummer	E-mailadres
Wendy Pronk (bank- en effectenrecht)	020 578 5315	wendy.pronk@loyensloeff.com
Marije Louise (bank- en effectenrecht)	020 578 5086	marije.louise@loyensloeff.com

Zoals uit onze inbreng blijkt bepleiten wij dat er een fundamentele herziening komt van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**), waarbij echter ook aandacht zou moeten komen voor een geleidelijke fasering van die herziening. Een plotsklapse en algehele “big bang” herziening van de Wft zal voor marktpartijen tot grote praktische obstakels leiden. Daarom menen wij dat een gefaseerde overgang naar een nieuwe wetgevingsstructuur de voorkeur geniet.

Bij het ontwerpen van een dergelijke fasering zou ook rekening moeten worden gehouden met lopende wetgevingstrajecten in Europa, zodat er een logische implementatiekalender ontstaat wat betreft wijzigingen in de Nederlandse wet- en regelgeving in lijn met de Europese invoeringskalender.

Wij menen ook dat er van de zijde van de overheid geïnvesteerd zou moeten worden in flankerende maatregelen tegelijkertijd met de herziening van de Wft. Dergelijke flankerende maatregelen zouden er op gericht moeten zijn om het omvangrijke geheel aan Europese regelgeving voor de diverse sectoren op een toegankelijke wijze te ontsluiten voor de Nederlandse praktijk. Bij voorkeur zouden dergelijke oplossingen geïntegreerd moeten worden in de (elektronische) omgeving van de

Loyens & Loeff N.V. is gevestigd te Rotterdam en staat ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24370566. Uitsluitend Loyens & Loeff N.V. geldt als opdrachtnemer. Op haar dienstverlening zijn haar Algemene Voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van de aansprakelijkheid en een aanwijzing van de bevoegde rechter is opgenomen. Deze Algemene Voorwaarden zijn te raadplegen via loyensloeff.com. Deze voorwaarden zijn op 1 juli 2009 gedeponneerd ter griffie van de rechtbank te Rotterdam onder nr. 43/2009.

AMSTERDAM • ARNHEM • BRUSSEL • DUBAI • HONG KONG • LONDEN • LUXEMBURG
NEW YORK • PARIJS • ROTTERDAM • SINGAPORE • TOKIO • ZÜRICH

Nederlandse wet- en regelgeving zodat gebruikers van de wettelijke regelingen het geheel aan toepasselijke regelingen kunnen terugvinden op één plaats.

Wij menen dat er in het buitenland voorbeelden zijn te vinden van de wijze waarop dergelijke flankerende maatregelen zouden kunnen worden ingericht. Daarbij realiseren wij ons dat op dit vlak een flinke investering in mankracht noodzakelijk zal zijn om te komen tot een voor de praktijk bruikbare oplossing.

2 BEANTWOORDING VAN DE IN DE CONSULTATIE GESTELDE VRAGEN

1. Wat ziet u als de voordelen van de huidige Wft in vergelijking met de oude sectorale wetten?

Met de invoering van de huidige Wft is een herordening van de oude sectorale wetten beoogd vanuit drie doelstellingen: inzichtelijkheid, doelgerichtheid en marktgerichtheid. Deze doelstellingen zijn met name bereikt vanuit de huidige opzet van de Wft, waarbij een splitsing is aangebracht in een algemeen deel en cross-sectoraal ingerichte bijzondere delen. Het gebruik van een eenduidig en consistent begrippenkader zou leiden tot meer inzicht in de regelgeving bij marktpartijen. De doelgerichtheid betreft het opnemen van de taak van de toezichthouders in het algemene deel en de prudentiële eisen en het gedragstoezicht in deel 3 en deel 4 van de Wft. De marktgerichtheid bestaat uit het bevorderen van een gelijk speelveld voor marktpartijen door bepaalde regels gelijk te trekken voor verschillende type financiële ondernemingen. Deze elementen kunnen worden gezien als een voordeel van de huidige Wft ten opzichte van de oude sectorale wetgeving.

Echter, als gevolg van de ontwikkelingen na de financiële crisis lijkt de realisatie van deze doelstellingen in de huidige opzet van de Wft onder druk te komen te staan, mede omdat er ook wijzigingen zijn in het inzicht over de doelstellingen van regulering van de financiële sector. Zo wordt tegenwoordig anders gekeken naar de doelstelling van marktgerichtheid, mede omdat de daaruit voortvloeiende liberalisering van de wet- en regelgeving voor de financiële sector is omgekeerd naar meer op “rule-based” gebaseerde uitgangspunten. Wij menen ook dat een herijking van de doelstellingen van de financiële regelgeving onderdeel zou moeten uitmaken van de herziening van de Wft. Ook al betekent dit dat de wetgever terugkomt op de oorspronkelijke doelstellingen van de Wft.

Een groot deel van de wijzigingen van de Wft in de afgelopen jaren komt voort uit de implementatie van Europese wetgeving. De Europese wetgeving is met name sectoraal opgezet. Zo is er een apart regime voor beleggingsondernemingen (MiFID II en MiFIR en CRR/CRD IV), banken (CRR, CRD IV, SSM en SRM regelingen), beleggingsinstellingen (ICBE-richtlijn en AIFMD) en voor verzekeraars (Solvency II). Op Europees vlak is ook geen sprake van een fundamentele trend naar de kanteling van de sectorale inrichting van de regelgeving naar een cross-sectoraal model. Integendeel, uit vele initiatieven blijkt nu juist dat de Europese wetgever voornamelijk een sectorale inrichting van de regelgeving voorstaat, waarbij bijvoorbeeld kan worden gewezen op het lopende herzieningsproces voor de inrichting van CRR/CRD IV wat betreft de regels voor beleggingsondernemingen. Die herziening zal, zeer waarschijnlijk, leiden tot het verlaten van een

cross-sectorale insteek van deze regelingen naar een afzonderlijk regime voor banken enerzijds en beleggingsondernemingen anderzijds.

De toenemende complexiteit van de regelgeving maakt dat het lastig is om deze wetgeving in te passen in de huidige Wft met gebruikmaking van het bestaande begrippenkader en cross-sectorale inrichting. Dat leidt naar onze mening vaak tot de noodzaak om wijzigingen in Europese sectorale regelingen te implementeren in cross-sectorale Nederlandse bepalingen. Dat komt ten eerste de leesbaarheid van deze wetgeving niet ten goede. Ten tweede bestaat daardoor het risico dat regels van sectorale oorsprong op Europees niveau worden ingepast in een cross-sectorale omgeving, waardoor een veel grotere reikwijdte van de regelingen wordt veroorzaakt dan in de bedoelingen ligt van de Europese wetgever. Een dergelijk effect kan dan al snel tot “goldplating” leiden van regels, voor zover regels die zijn bedoeld voor één specifieke sector worden toegepast op andere sectoren in Nederland.

Als meest prangende voorbeeld kan worden verwezen naar de Nederlandse regels voor beheerst beloningsbeleid, die een veel ruimere reikwijdte kennen dan de oorspronkelijke Europese regels. Er is bijvoorbeeld een separate beloningsregime voor beleggingsinstellingen (onder de AIFMD) en verzekeraars (onder Solvency II), terwijl in Nederland deze sectoren meeliften met de regels die in Europa met name voor bancaire organisaties zijn geschreven. Ook maken de verschillende Europese toezichthouders beleidsregels over het beloningsbeleid die een andere invulling geven aan deze regels. Bijvoorbeeld vanuit de EBA (voor banken en beleggingsondernemingen) en EIOPA (voor verzekeraars) en ESMA (voor AIFMs) kan een uiteenlopende invulling worden gegeven aan deze regels. Dat maakt dat een cross-sectorale aanpak zoals die in Nederland wordt gevolgd het risico met zich brengt dat een te uitgebreide reikwijdte in vergelijking met andere lidstaten van de Europese Unie wordt gehanteerd.

Een cross-sectorale aanpak van bepaalde onderwerpen leidt daardoor niet meer altijd tot het gewenste gelijke speelveld voor partijen binnen de Europese Unie. Indien bepaalde regelgeving gelijk wordt getrokken voor verscheidene financiële ondernemingen, kan dat juist tot een nadeel leiden voor een financiële onderneming die grensoverschrijdend opereert. Een voorbeeld is het feit dat de regels ten aanzien van een beheerst beloningsbeleid uit CRD IV een bredere toepassing vinden door de implementatie in de Regeling beheerst beloningsbeleid Wft 2014 (**Rbb Wft 2014**), en dat bepaalde Nederlandse financiële ondernemingen daardoor geconfronteerd worden met strengere beloningsregels dan elders in Europa. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij naar het antwoord op vraag 3.

Ook lijkt er vanuit de Nederlandse markt minder behoefte te zijn aan een cross-sectorale aanpak. Zo is bijvoorbeeld het aantal financiële conglomeraten, waartoe zowel een bank of beleggingsonderneming als een verzekeraar behoort, sinds de financiële crisis afgenomen. Ook zien wij in de praktijk dat financiële producten weer vaker alleen door de typische aanbieder worden aangeboden. Dit is naar wij menen mede het gevolg van de strengere regels na de financiële crisis.

2. *Herkent u de (voor u relevante) problematiek zoals die hierboven is weergegeven? Heeft u nog aanvullingen op of opmerkingen bij de beschreven punten?*

Wij herkennen de beschreven problematiek en menen dat een belangrijke doelstelling van deze herziening zou moeten zijn dat het **voor marktpartijen duidelijk is, dan wel wordt, welke set regels op hen van toepassing is**. In de eerste plaats dient voor marktpartijen duidelijk te zijn of de activiteit die zij (willen) verrichten vergunningplichtig is. In de tweede plaats dient voor marktpartijen duidelijk te zijn welke doorlopende regels op hen van toepassing zijn. En dan gaat het niet alleen om de nationale wet- en regelgeving, maar ook om direct werkende Europese verordeningen en zogenoemde *binding technical standards*, en beleidsregels en *guidance* vanuit de nationale en Europese toezichthouders. Het is voor marktpartijen van belang dat kenbaar is wat hun rechten en verplichtingen zijn en hoe het toezicht daarop wordt vormgegeven. Om deze doelstelling te behalen, is belangrijk dat er oog is voor (i) het inrichten van een goede structuur van de nationale wet- en regelgeving, (ii) een goede samenloop tussen deze nationale wet- en regelgeving en de Europese regels en (iii) een goede informatievoorziening aan marktpartijen, zoals door middel van een kenniscentrum of “spoorboekje”.

In dat kader zou het ook wenselijk zijn om te kijken naar de samenhang met andere wetten, zoals het Burgerlijk Wetboek. Het is voor marktpartijen niet altijd duidelijk waarom sommige bepalingen in de Wft zijn opgenomen en andere weer in het BW. Ten aanzien van kredietverlening staan er bepalingen in de Wft en in boek 7, titel 2a (consumentenkredietovereenkomsten), titel 2b (goederenkrediet) en titel 2c (geldlening). Zowel in de Wft als in het BW zijn bepalingen opgenomen die zien op informatieverstrekking aan de kredietnemer. Ook de keuze van de wetgever om de gedragsrechtelijke regels van de Richtlijn betaaldienstverlening (richtlijn 2007/63/EG) op te nemen in Titel 7B van Boek 7 BW leidt tot onduidelijkheid. Het zou de overzichtelijkheid ten goede komen als dergelijke regels worden geclusterd in één alomvattende wettelijke regeling. Aandachtspunten daarbij zijn (i) de wijze waarop deze normen worden gehandhaafd (via publiekrechtelijke, dan wel privaatrechtelijke weg) en (ii) het onderscheid in behandeling tussen consumenten en professionele klanten.

Een andere belangrijke doelstelling zou naar wij menen een **zuivere toepassing van de “trias politica”** moeten zijn, waarbij de wetgevende taak bij de wetgever berust en de uitvoerende taak bij de toezichthouders. De invoering van de Wft heeft ertoe geleid dat de toezichthouderregels van DNB en AFM sterk zijn teruggedrongen. Inmiddels het is het aantal beleidsregels, leidraden en “*best practices*” van de toezichthouders weer toegenomen. Waar de oude toezichthouderregels gebaseerd waren op duidelijke “attributie- en delegatie-bepalingen”, is bij de huidige *guidance* de delegatiegrondslag en bevoegdheid van de toezichthouders niet altijd duidelijk terug te vinden in de formele wetgeving. Dit leidt bij marktpartijen tot onzekerheid en onduidelijkheid over hun rechten en verplichtingen.

De zuivere toepassing van de “trias politica” is naar wij menen voorts een noodzakelijke voorwaarde voor het gebruik van open normen in de regelgeving (*principle-based rules*). Open normen kunnen een bepaalde bewegingsruimte bieden om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen

of om marktpartijen de ruimte te laten voor een eigen afweging of beleid. Wij menen dat het goed is om open normen in de Wft te gebruiken waar dat mogelijk is. Een goed voorbeeld van een dergelijke open norm is de prudent-person regel voor het doen van beleggingen door pensioenfondsen. Anderzijds brengen open normen wel een grotere verantwoordelijkheid voor de marktpartijen om in hun eigen compliance omgeving beleid en procedures in te richten die zijn toegesneden op de aard, omvang en complexiteit van de organisatie. Wij menen dat met name jonge innovatieve bedrijven een dergelijke aanpak complex vinden en meer sturing nodig hebben, zodat een te grote bewegingsvrijheid door middel van open normen wellicht geen verstandige richting zal zijn. Met name voor jonge innovatieve bedrijven die veelal afkomstig zijn uit andere sectoren van de samenleving (bijvoorbeeld de ICT sector), lijkt een duidelijk spoorboekje voor de inrichting van hun compliance omgeving een betere oplossing te zijn. Daarnaast begrijpen wij uit het consultatiedocument dat de toezichthouder open normen wenselijk acht om te kunnen optreden tegen schadelijk gedrag. Zoals eerder gezegd zal hierbij moeten worden gewaakt voor een zuivere toepassing van de “trias politica” om te voorkomen dat de toezichthouder met de kennis van nu achteraf invulling geeft aan een open norm en daarmee de rechtszekerheid ondermijnt.

3. Indien u een bepaald probleem ervaart, kunt u dan (met een of meer voorbeelden) toelichten waar u in de praktijk precies tegenaan loopt?

Een praktisch voorbeeld van de onduidelijkheid die voor marktpartijen ontstaat door de samenloop tussen verschillende wetten is gelegen in de Nederlandse implementatie van Richtlijn betaaldienstverlening. Deze richtlijn is deels geïmplementeerd in het BW en deels in de Wft.

- In Titel 7B van Boek 7 BW zijn de gedrags- en informatieverplichtingen opgenomen die betaaldienstverleners moeten naleven in hun contractuele relatie met betaaldienstgebruikers. Artikel 59e BGfo bepaalt voorts dat een betaaldienstverlener bepaalde informatie en voorwaarden ter beschikking moet stellen die zien op deze gedrags- en informatieverplichtingen uit Titel 7B van Boek 7 BW. Artikel 59f BGfo voorziet in een bepaalde uitzondering die weer correspondeert met artikel 7:521 BW. De dubbele implementatie via enerzijds het BW en anderzijds het BGfo leidt er naar wij menen toe dat het voor marktpartijen onduidelijk is wat er precies van hen wordt verwacht.
- Uit artikel 7:514 BW, onder f, kan voorts worden opgemaakt dat een betaaldienstverlener waarop een vrijstelling krachtens artikel 2:3d Wft van toepassing is, ook kwalificeert als een betaaldienstverlener in de zin van Titel 7B van Boek 7 BW en dat derhalve de gedrags- en informatieverplichtingen die daar zijn opgenomen ook door een dergelijke betaaldienstverlener moeten worden nageleefd. De vraag is of van marktpartijen verwacht kan worden dat zij deze systematiek doorgronden.

Een praktisch voorbeeld van de (onbedoelde) gevolgen van een cross-sectorale aanpak kan worden gevonden in de Rbb Wft 2014. Deze regeling is van toepassing op beleggingsondernemingen, clearinginstellingen, entiteiten voor risico-acceptatie, banken, premiepensioeninstellingen en verzekeraars. Allereerst wordt er geen onderscheid gemaakt tussen beleggingsondernemingen die kwalificeren als “CRR-beleggingsonderneming” en deze die dat niet

doen. De Rbb Wft 2014 implementeert onder meer artikel 92 tot en met 96 CRD IV. Hoewel artikel 92 tot en met 96 CRD IV alleen van toepassing zijn op CRR-beleggingsondernemingen, is de Rbb Wft 2014 op alle beleggingsondernemingen van toepassing. De Rbb Wft 2014 gaat hiermee verder dan de Europese regelgeving. Hetzelfde aandachtspunt geldt voor de toepasselijkheid van de Rbb Wft 2014 op verzekeraars, hoewel uit een nieuwsbericht op de website van DNB lijkt te volgen dat de reikwijdte van de Rbb Wft 2014 per 1 januari 2017 is ingeperkt en daarmee niet meer van toepassing is op verzekeraars. Dit lijkt ons overigens juist gelet op het feit dat de beloningsregels voor verzekeraars rechtstreeks voortvloeien uit artikel 275 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35.

4. Zijn er nog andere problemen die relevant zijn voor dit project?

Er is in toenemende mate sprake van regulering op Europees niveau in de vorm van een rechtstreeks werkende verordening in plaats van richtlijnen die moeten worden omgezet in nationale wetgeving. Recente voorbeelden van verordeningen zijn de Verordening Marktmissbruik, de SSM-verordening en op termijn de Prospectusverordening (ter vervanging van de richtlijn). Als gevolg van het streven naar verdere harmonisering van regelgeving zijn er minder lidstaatopties en is er minder ruimte voor discretie. Dat leidt ertoe dat steeds minder onderwerpen in de Wft zelf geregeld worden. Daarmee neemt tevens het belang van de Wft als kaderwet af. Deze ontwikkeling laat zien dat het belangrijk is om een nationaal systeem te hanteren dat zoveel mogelijk aansluit bij de Europese werkwijze.

5. Welke problemen hebben voor u bij een herziening van de Wft prioriteit en waarom?

Op korte termijn is het met name van belang dat marktpartijen voldoende inzicht kunnen verkrijgen in de op hen van toepassing zijnde regels. Om die reden zou het opzetten van een kenniscentrum of website direct resultaat kunnen opleveren. Wij verwijzen naar ons antwoord op de vragen 14 en 16.

6. Zijn de ontwikkelingen op het gebied van Europees recht en FinTech volgens u juist omschreven?

Naar onze mening speelt de problematiek die ten aanzien van FinTech ondernemingen wordt genoemd eveneens voor andere (nieuwe) spelers op de markt. Ook andere nieuwe innovatieve spelers hebben moeite met het vaststellen of regels in de Wft op hen of hun activiteiten van toepassing zijn.

Voor FinTech partijen en andere (kleine) markttoetreders kan bovendien worden gekeken naar een proportionele toepassing van bepaalde vergunningeisen of eisen van doorlopend toezicht. Hierbij kan worden gedacht aan de invulling van de geschiktheidstoetsing van bestuurders of de mogelijkheid om een ontheffing aan te vragen bij beperkte activiteiten. Dit mede gelet op de kosten van het toezicht en de impact daarvan op de onderneming.

Een ander aandachtspunt is de samenhang met de Wet bescherming persoonsgegevens (straks de Algemene Verordening Persoonsgegevens) en de identificatieverplichtingen uit de Wwft, bijvoorbeeld in het kader van identificatie op afstand.

7. Zijn er nog andere toekomstige ontwikkelingen waar bij de herziening van de Wft rekening mee moet worden gehouden?

De komst van blockchain-technologie en andere digitale ontwikkelingen zullen mogelijk een impact hebben op bepaalde typen dienstverlening en het toezicht daarop. Met het gebruik van blockchain-technologie kan bepaalde dienstverlening worden vervangen, zoals clearing, risicomangement procedures, het afhandelen van betalingen en andere transacties en compliance controles (KYC en Wwft). Het gevolg kan zijn dat de functies van banken, betaalinstanties, notarissen en clearinginstellingen gedeeltelijk zullen verdwijnen. Een belangrijke vraag voor de toezichthouders is hoe toezicht kan worden gehouden op het gebruik van deze technologie op een zodanige wijze dat technologische ontwikkelingen niet onnodig worden afgeremd.

8. Op welke wijze moet volgens u rekening worden gehouden met toekomstige ontwikkelingen?

Indien zich toekomstige ontwikkelingen voordoen, is het naar onze mening van belang om te kijken naar de Europese aanpak van dergelijke ontwikkelingen. Gelet op het toenemend belang van Europese wetgeving en de rol van Europese toezichthouders, zou de meest toekomstbestendige aanpak zijn om aan te sluiten bij de Europese aanpak. Met de cross-sectorale indeling van de Wft is destijds gekozen voor een aanpak die juist afwijkt van de Europese sectorale focus.

9. Ziet u naast bovenstaande analyse van de voor- en nadelen van de beschreven opties nog andere voor- of nadelen (zo ja, welke)?

Bij Optie 1 (de 'nuloptie') is een belangrijk aandachtspunt dat het implementeren van nieuwe Europese wetgeving lastig blijft, als gevolg waarvan de Wft steeds ingewikkelder wordt en meer "stapeldefinities" zal kennen.

Optie 2 (wetstechnische en redactionele verbeteringen) levert naar onze mening geen echte herziening op, omdat nu ook al periodiek herstelwetten worden gepubliceerd om onjuistheden en inconsistenties aan te pakken. De bestaande problematiek wordt daarmee niet aangepakt.

Optie 3 (verbeteringen binnen het huidige functionele model) sluit naar onze mening niet goed aan bij Europese wetgevingsinitiatieven, die juist sectoraal van aard zijn. Juist het genoemde voorstel, om de bepalingen uit deel 3 en deel 4 van de Wft ten aanzien van de interne bedrijfsvoering en geschiktheid en betrouwbaarheid van bestuurders samen te voegen, zal niet leiden tot meer duidelijkheid voor marktpartijen. Gelet op de Europese sectorale wetgeving en de uiteenlopende invulling van deze normen door toezichthouders, is een cross-sectorale aanpak lastig.

Bij Optie 4 (invoering van een sectoraal model) en Optie 5 (afzonderlijke sectorale wetten) kan als voordeel worden genoemd dat zij ten goede komen van de concurrentiepositie van financiële ondernemingen die grensoverschrijdend opereren. Met het volgen van de Europese sectorale

aanpak zal namelijk het uitgangspunt (moeten) zijn dat deze financiële ondernemingen niet met “goldplating” worden geconfronteerd.

Indien wordt gekozen voor een meer ingrijpende stelselherziening zoals Optie 4 en Optie 5, speelt nog het mogelijke nadeel dat het lastig is om een omzetting te realiseren waarbij de wetgever geen beleidskeuzes maakt of anderszins wijzigingen doorvoert die gevolgen hebben voor marktpartijen.

10. Zijn er andere opties die overwogen zouden moeten worden (zo ja, welke)?

Nee.

11. Welke optie of tussenoptie – al dan niet hierboven beschreven – heeft uw voorkeur? Wat ziet u als de voordelen (en eventuele nadelen) van uw voorkeursoptie? Gelden daarbij voorwaarden voor de wijze waarop de desbetreffende optie wordt uitgevoerd?

Wij hebben een voorkeur voor Optie 4 (invoering van een sectoraal model). Bij Optie 4 bestaat de Wft nog steeds als kaderwet, bestaande uit een cross-sectoraal algemeen deel en sectoraal opgezette onderdelen.

- Het algemene deel bevat de algemene definities, de aantastbaarheid van rechtshandelingen, institutionele bepalingen (zoals bepalingen over de toezichthouders, samenwerking en regelgevende bevoegdheden), publicatiemogelijkheden en boetes. Naar onze mening zou het algemene deel geen bepalingen moeten bevatten die op Europees niveau sectoraal zijn geregeld. Dat is met name vanuit het oogpunt van “goldplating” relevant.
- Per sectoraal onderdeel, bijvoorbeeld ten aanzien van banken of verzekeraars, worden vervolgens specifieke definities, reikwijdtebepalingen, bepalingen inzake markttoegang, regels ten aanzien van de organisatie, geschiktheid en betrouwbaarheid en gedragsregels opgenomen.

Daarnaast kan worden gedacht aan een separaat deel in de Wft voor productnormen, bijvoorbeeld ten aanzien van krediet, en het *product approval and review process* (PARP). Een ander losstaand deel betreft dan nog de afwikkeling.

Qua verhouding van de Wft en lagere regelgeving, zou onze aanbeveling zijn om de hoofdnormen in de Wft op te nemen en de uitwerking daarvan in de lagere regelgeving te verwerken. Daarbij dient echter niet te worden teruggevallen op toezichthouderregels, maar zou de lagere regelgeving altijd dienen te worden gegoten in de vorm van een algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling.

Ten aanzien van de wijze van uitvoering merken wij op dat op basis van praktische redenen vermoedelijk voor een gefaseerde invoer van de nieuwe Wft moet worden gekozen. In dat verband verdient het de aanbeveling om aan te sluiten bij de Europese wetgevingsplanning. Wij verwijzen graag naar het antwoord op vraag 13.

12. Welke gevolgen zou een eventuele herziening naar uw verwachting hebben voor uw onderneming/organisatie?

Een herziening van de Wft zou moeten leiden tot duidelijkere en toegankelijker wetgeving voor marktpartijen. Voor marktpartijen is het nu lastig te doorgronden welke set van regels op hen van toepassing is.

13. Indien uw voorkeur uitgaat naar een herziening: heeft u voorkeur voor gefaseerde invoering van een gewijzigde Wft of nieuw wettelijk kader, of voor invoering ineens ("big bang")?

Naar onze mening zou een invoering ineens ("big bang") niet de voorkeur hebben. Het is namelijk de vraag of invoering ineens realistisch is gelet op het beslag op de capaciteit van de wetgever en de drukke Europese wetgevingsagenda. Het zou daarom beter zijn om de invoering van de nieuwe regels in een gefaseerde aanpak vorm te geven, bijvoorbeeld door de invoering te richten naar de implementatiekalender van sectorale regels uit Europa. Zo kan bijvoorbeeld worden begonnen met het "uitkleden" van de Wft wat betreft de bepalingen voor banken en de nieuwe regels in een sectoraal compartiment voor banken in de Nederlandse wetgeving meteen te wijzigen ter implementatie van de hangende voorstellen van de CRR2 en CRD5 regels. Op deze wijze zou dubbele implementatie van nieuwe EU regelgeving zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.

14. Deelt u de behoefte aan een kenniscentrum of website zoals hier beschreven?

Wij menen dat bij marktpartijen behoefte bestaat aan een kenniscentrum of website, waar een overzicht wordt gegeven van de toepasselijke wetgeving per sector. Het opzetten van een dergelijke initiatief is naar onze mening primair een taak voor de overheid.

15. Bent u bereid daarin te investeren of de kosten ervan te helpen dragen?

Graag verwijzen wij naar het antwoord op vraag 14.

16. Heeft u ideeën over de aanpak of inrichting van zo'n initiatief?

Een idee zou zijn dat marktpartijen op een website kunnen aangeven/aanklikken over welke vergunning zij beschikken en/of welke producten zij aanbieden. Op basis van die input, kan een overzicht worden gecreëerd van de toepasselijke wet- en regelgeving: indien van toepassing de Europese verordening of richtlijn, bepalingen uit de Wft en lagere regelgeving. Het zou tevens van belang zijn dat marktpartijen de mogelijkheid hebben om doorgeleid te worden naar de Europese website(s) en relevante guidance van de Europese en nationale toezichthouders. Op deze wijze zouden marktpartijen een volledig beeld kunnen krijgen van de op hen van toepassing zijnde regels en "soft law".

Daarnaast zouden de toezichthouders het voorbeeld van de toezichthouder in het Verenigd Koninkrijk, de FCA, kunnen volgen. De FCA heeft een handboek beschikbaar gesteld, waarin alle door haar gepubliceerde *guidance* is opgenomen.

17. Deelt u de behoefte aan een Engelse vertaling van de Wft en bent u bereid daarvan de kosten te helpen dragen?

Onze waarneming is dat er bij marktpartijen, en met name bij internationaal opererende partijen, behoefte bestaat aan een Engelse vertaling van de Wft. Het publiceren en up-to-date houden van een Engelse vertaling van de Wft (door de overheid) zal daarmee nuttig zijn voor de toegankelijkheid van de Wft voor buitenlandse gebruikers.

Namens Loyens & Loeff N.V.

Marije Louisse
Wendy Pronk